

Brukskvaliteter ...

“...En kall mörk vinterdag halkar Esajas ner från ett hustak och slår ihjäl sig. Smilla vägrar att tro på polisens förklaringar om olyckshändelse. Hon har sett Esajas fotspår i snön. Och fröken Smilla har känsla för snö...”

Ur Fröken Smillas känsla för snö, av Peter Høeg

— Design av Samverkande System —

1

Brukskvaliteter ...

Var finns väghållningen, trafiksäkerheten, kör ekonomi, känsla, komfort, och andra brukskvaliteter hos digitala artefakter och speciellt i samverkande system? Detta är den centrala frågan för dagens föreläsning.

Bakgrund

— Design av Samverkande System —

2

Samverkande System

- Tillverkade av ett extremt formbart material
- En typ av miljö i vilket flera individuella aktörer delar någon gemensam upplevelse eller fenomen
- Data från aktörerna och deras beteende/agerande samlas in, transformeras och matas tillbaka in i miljön, i en slags kollektiv återkoppling
- Denna återkoppling måste ha någon noterbar och intressant effekt på individernas eller kollektivets beteendet

Bakgrund

— Design av Samverkande System —

3

Brukskvaliteter

- Brukskvaliteter inom IT handlar mycket om teknisk prestanda och strukturella egenskaper (enklert att mäta och beskriva)
- Kvaliteter i interaktionsdesign ...?
  - Svårare att identifiera och mäta/bedömma
  - Varför det?
    - Komplexiteten i produkten och i dess sammanhang
    - Tillverkade av ett extremt formbart material
    - Ovana

Bakgrund

— Design av Samverkande System —

4

Brukskvaliteter

- Nödvändig för en designer att veta vad sina produkt är och betyder...
- Förenklar designarbetet och driftsättning
  - Vad designar man för
  - Vad designar man in
- Finns det allmänt accepterade kvaliteter på samma sätt som för bilvärlden?
- Har vi nåtts av unikhets förbannelse?
- Eller finns det ännu mer allmänna?

Bakgrund

— Design av Samverkande System —

5

Brukskvaliteter

- Brukskvaliteter och strukturella egenskaper
  - Objektivitet och subjektivitet
- Mätbart eller ej viktigt att kunna resonera och fundera runt dessa egenskaper
  - Det behövs:
    - kraftfulla verktyg (tankeverktyg)
    - Artikulation
    - Erfarenhet gör det inte sämre...
- Produktkvaliteter är ej generella och ej alltid direkt överförbara
  - Kritiskt tänkande och resonerande

Bakgrund

— Design av Samverkande System —

6

Artikulation och erfarenhet

Bakgrund

- Det samiska språket är starkt präglad av samernas traditionella levnadssätt. Det är mycket rikt på ord och nyanser som rör naturen och renskötseln. I renskötseln är samiska språket särskilt användbart eftersom det finns flera hundra ord som rör renens ålder, färg, kroppsbyggnad eller hur hornen ser ut. Med ett enda samiskt ord kan man säga något som det behövs flera svenska ord till.
- I Sápmi är marken täckt av snö mer än hälften av året och det finns mer än hundra ord för att beskriva snö och rimefrost. De anger snömängden, snöns konsistens, dess bärighet, snöytan, olika slags skid- och slädföre, det orörda snötäcket, spår av olika slag, rimefrost och snö på buskar och träd. Orden innefattar också barmarksfläckar, snösmältning och snöfläckar på sommaren.

Brukskvaliteter

Bakgrund

- Mätbara eller inte – alla och lite fler kommer de att slås fast eller designas in i en designsituation
- Omöjligt att överväga alla möjligheter
- Komplexiteten
- Ramarna sätter press
- Yttre faktorer sätter gränser
  - Kultur, trender, ...
- Ännu en gång...nödvändig för en designer att veta vad sina produkt är och betyder...

Uppgift

Brukskvaliteter

- Vilka brukskvaliteter bra som dåliga, finner ni i
  - MSN
  - Tetris
  - Everquest eller liknade
- Vi kör brainstorming...med gularappar

Brukskvaliteter

Brukskvaliteter

Brukskvaliteter

